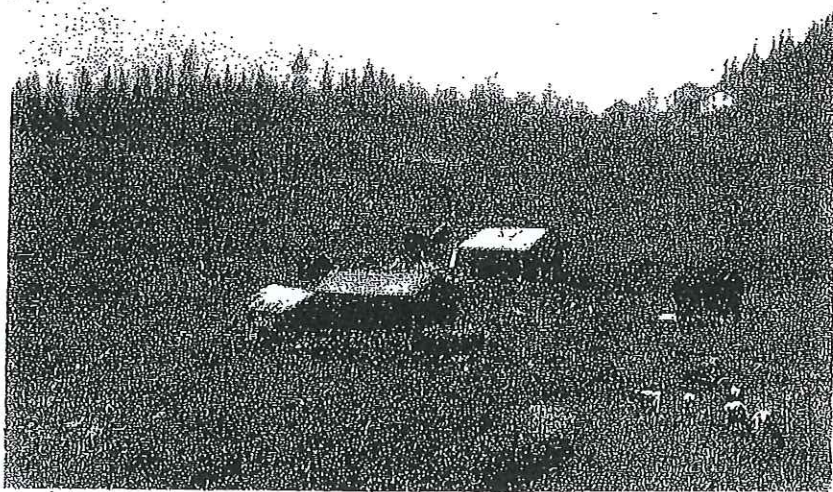

SEGNI OM RAKKEL OG HYRMAN GROVEN

Øvre
Groven

Nedre Groven. Amotsdal.

Men segni um *Rakkel Groven*, som au Landstad fortel, finn me inga ævur etter i skriftlege kjeldur. Me let Landstad fortelja:
«På Nedre Groven i Omersdal, den samme Gård på hvilken Omersdals Droglin boede, står der strax nedenfor Husene opreist een Steen, som kaldes Rakkel-Stenen. Der boede nemlig for lang Tid tilbage en Mand som heed Rakkel. Han lå i Klammeri med sin Nabo Hyrmann Groven, som boede på den øvre Gård. De var begge Kæmper og sloges ofte. En gang måtte Hyrmann afstaa til Rakkel et Stykke (ein spóle) af sin Gård for et Knivsting, han havde givet ham, og dette Stykke ligger endnu til Nedre Groven. Men derover fik han et endnu større Had til Rakkell og pønsede på Hevn. Hyrmann var bleven gammel og blind, men endnu havde han ikke fået Tag til at hevne sig. Med Magt kunde det nu ikke lenger skee, han måtte bruge List. Så skar han et Hul på Bekledningen¹ af Svalegangen² omkring Loftet på den Side, som vendte ned mod Rakkels Gård, han tog sin Bue og lagde sig der på Luur, men da han ikke kunde see, fik han sin Søn til at staa og passe på og sige ham når Rakkel kom ud og hvor han stod. «Der er han,» råbte Gutten. «Hvor står han da?» «Ved den store Bjørken.» Godt, sagde den Gamle. Nu skjød han, og Rakkel faldt. Der står Rakkel-Stenen, og der er endnu Blod på den, som aldrig går af hverken med Regn eller Sol. Loftet hvori Gamlingen låe, står endnu på Groven, og Hullet, som han skjød igjennem, er der uforandret. Mændenes Navne antyder en meget fjern Tid.»³

Frå ikring 1609 til inn i 1640-åri heiter mannen her Aslak; i 1624 betalar han odelsskatt av 2 tn. i odelsgården Groven i Vinje og av 1 mæle giftegod's i Berge same stad. — Det er vel helst um denne Aslak'n Landstad fortel denne segni som forresti lever på folkemunn i Amotsdal enno og som eg skreiv upp etter Jon Sollid; men me let Landstad fortelja, for han er eldst: «På Gården Øyrebø er der tre Bønder; men i gamle Dage var der kun to. Deres Ladebygninger stod så nær hinanden at der var kun et trangt Smug imellem, netop så stort at en Kar kunde ståe der, men To vanskelig komme forbi hverandre. Laderne ståe endnu på samme Sted. Der var engang to Naboer her, som ikke forligtes ret vel; begge vilde de være Kæmper og begge vilde de have Ord for at være den Bedste. Så kom det omsider dertil at de skulde slå på Liv og Død, og svore at En af dem skulde ligge på Plassen. De valgte det omtalte trange Smaug imellem Laderne til Kamplads, lukkede Indgangen og drog sine Knive. Aslak Øyrebø blev Overmand og fældte sin Modstander. Da han således kom i Mandeskade, blev han dømt fredløs og fik ikke bøde for sig. Da nu Ingen måtte huse ham, men Enhver kunde få Lov at slå ham ihjel, så turde han ikke være hjemme men flygtede og låe mange År i Skog og Skjul. Oppe i Lien omtrent $\frac{1}{4}$ Miil fra Øyrebø byggede han sig en Hytte af Steen og Torv, — Stedet kaldes endnu Aslakhyttedalen, — der fristede han Livet i 7 lange år. Ingen måtte vide hvor han var uden hans nærmeste Skyldfolk, som hemmelig skaffede ham Levnetsmidler og hjalp ham lidt tilrette. Forresten drev han om i Fjeldet på Jagt og Fiskerie. Han havde en Søster som boede på Gården Harang (Harðangr) og hun var den snilleste til at skaffe ham Mad. Når han var i Nød for Livsophold gik han nord på en Nute og gav Tegn til sin Søster. Råbe turde han ikke, men han *rautede* som et Naut. Da sagde Søsteren: «Han rautar vondekoll i dag» — så bar hun Mad til ham. Da han havde været der henved 7 År, blev han opdaget og efterstræbt af sine Fiender og han måtte flygte længere ind på Fjeldene. Engang kom han i stor Nød. Hans Ski blev brækket og han kunde Ingensteds komme i den dybe Snee. Ingen Mad havde han og ingen Hjelp, og vilde Fjeldet var der rundt omkring ham. Men så fikk han slåe ihjel en Rype med Skistaven, åd den rå, og fristede således Livet. Sidste Gang man spurte til ham, havde han været nede i Tinnsdalen; han så helst bister og vond ud. Når Nogen taledde til ham og spurte hvor han var fra, svarede han: —